

ОХРНАДСКИ ПРОЛОГ

I ДЕО

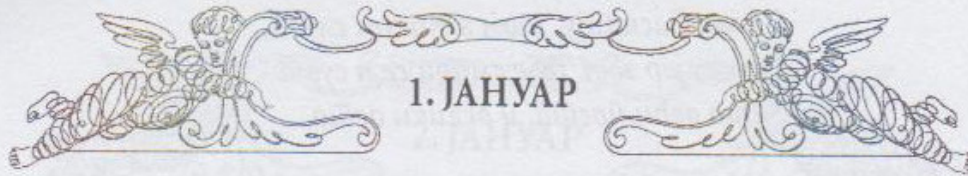
Издање сабраних дела
владике Николаја Велимировића
са благословом

старшина храма Светог Духа у Руми
протојереј Благоје Катић

САДРЖАЈ

ЈАНУАР	5
ФЕБРУАР	77
МАРТ	147
АПРИЛ	229
МАЈ	303
ЈУН	379

1. Обрезање Господа и Бога и Спаса нашега Исуса Христа. У осми дан по рођењу би Младенац божански донесен у храм и обрзан сходно закону постојећем у Израилу још од времена Аврамова. Том приликом нададоше му име Исус како је и благовестио арханђео Гаврил Пресветој Деви. Старозаветно обрезање предображава новозаветно крштење. Обрезање Господа показује, да је Он примио на себе истинско тело људско, а не привидно, како су доцније учили о Њему јеретици. Још је Господ обрзан и зато што је хтео да испуни сав закон, који је Он сам дао на пророке и праоце. Испунивши тај пропис законски Он га је заменио крштењем у цркви Својој. „Јер у Исусу Христу нити што помаже обрезање ни необрезање, него нова твар“ (Гал. 6, 15), објављује апостол. (У црквеној служби овај Господњи празник нема ни предпразништва ни попразништва).

2. Свети Василије Велики архиепископ Кесаријски. Рођен у време цара Константина. Још као некрштен учио се 15 година у Атини философији, реторици, астрономији и свима осталим светским наукама тога времена. Школски другови су му били: Григорије Богослов и Јулијан, доцнији цар одступник. У зрелим годинама крстио се на реци Јордану заједно са својим бившим учитељем Евулом. Био епископ Кесарије Кападокијске близу 10 година, а завршио свој земни живот напунивши 50 година од рођења. Велики поборник Православља, велика луча моралне чистоте и ревности верске, велики богословски ум, велики стројитељ и стуб цркве Божје – Василије се пунозаслужно назива Великим. У црквеној служби назива се пчелом цркве Христове, која носи мед вернима и жаоком својом бode јеретике. Сачувана су многобројна дела овога Оца цркве, богословска, апологетска, подвижничка и канонска; исто тако и служба, названа по његовом имену. Ова служба служи се 10 пута у години, и то: 1. јануара, уочи Божића, уочи Богојављења, у све недеље Часног поста осим Цветне, на Велики Четвртак и на Велику Суботу. Мирно се упокоји св. Василије 1. јануара 379. год. и пресели у царство Христово.

Ти ишћо закон свейу и човеку даде,
 Ти, Законодавче, сам йод закон сйаде,
 Друје силом – Себе драйовольно – веза,
 Заишћо осмој дана йшлом се обреза.
 Исиунивши закон Ти йа смени новим:
 Обрезање йлоийско замени духовним.
 Да нечисйе сйрасйи режемo од себе
 И у духу чисйом да йледамо Тебе.
 Вољу йшела духом сећи и йшеснийи.
 Вољу Твоју, Сйасе, духом исйунийи –
 Том се обрезању сви научише,

Свој иламени пример нама оставише.
Василије дивни, сличан сјајној лучи,
Таквом обрезању ђоколења учи.
Слава Василију, ђом великом слуги,
Велик, јер збој Тебе смири се и сузи.
Зајмо већи ђосија, и велики осија.

† РАСУЂИВАЊЕ

Зашто треба слушати цркву, а не једнога човека, који мисли против цркве, ма он био назван и највећим мислиоцем? Зато што је цркву основао Господ Исус Христос, и зато што црква означава државу светих, градину питомих воћака. Ако један устаје против државе светих, значи да је он несвети, те зашто њега слушати? „Црква је ограда, говори премудри Златоуст; ако си унутра, вук не улази; ако ли изађеш, зверови ће те ухватити... Не удаљуј се од цркве: ништа силније од цркве нема. Црква ти је нада, црква спасење. Од небеса је она виша, од камена тврђа, од земље шира; никад не стари, увек се подмлађује.“

† СОЗЕРЦАЊЕ

Да созерцавам обрезање Господа Исуса, и то:

1. Његову славу у небесном царству, где му херувими служе са страхом и трепетом;
2. Његово понижење и смирење у чину обрезања, намењеном за грешнике;
3. да созерцавам срце своје: колико сам га обрезао од грешних помисли, порока и страсти.

† БЕСЕДА о томе како се треба уклањати од зла и чинити добро

Уклони се од зла и учини добро (Пс. 33, 15)

Овим речима исказан је сав труд наш којим треба да се трудимо овде на земљи и у земљи, то јест на овој земљи материјалној и у овоме телу материјалном. Шта треба, дакле, да буде труд наш? Да стекнемо две навике: једну – уклањати се од зла, и другу – чинити добро. А о томе шта је добро, а шта зло, казује нам наша савест непотпуно и нејасно, јер је грехом помрачена, а наука Христова потпуно и јасно.

Шта тражи од нас Господ наш, браћо? Тражи да као што су олтари наши увек окренути Истоку, тако и душе наше да буду окренуте ка добру. Да остављамо зло иза леђа, у сенци, у понору заборава, у тами бившега, а ми из године у годину, из дана у дан, да се пружамо ка добру: да мислимо о добру, да чезнемо за добром, да говоримо о добру, да чинимо добро. Господ тражи зидаре, а не рушиоце. Јер ко зида добро, самим тим руши зло. Ко се пак окрене да руши зло, брзо заборави зидати добро и претвара се у злочинца.

Мрзећи на зло држите се добра (Рим. 12, 9), учи нас апостол Христов. Мрзи на зло, но не мрзи на човека који чини зло, јер је болесник. Ако можеш лечи болесника, но, не убијај га мржњом твојом. Држи се добра, и само добра, јер је добро од Бога, и јер је Бог ризница свих добара.